

ΣΤ' Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών
της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών
Λουντ, 4-7 Οκτωβρίου 2018

Ο ελληνικός κόσμος σε περιόδους κρίσης και ανάκαμψης, 1204-2018

Πρακτικά ≡ Proceedings

6th European Congress of Modern Greek Studies
of the European Society of Modern Greek Studies
Lund, 4-7 October 2018

The Greek World in Periods of Crisis and Recovery, 1204-2018

Τόμοι Α'-Ε'

Επιμέλεια:
Βασίλειος Σαμπατακάκης

Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών
Αθήνα 2020

Ο ελληνικός κόσμος σε περιόδους κρίσης και ανάκαμψης,

1204-2018

Τόμοι Α'-Ε'

The Greek World in Periods of Crisis and Recovery,

1204-2018

5 Vols.

Την ευθύνη της έκδοσης έχει το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΕΝΣ
E-mail: vassilios.sabatakakis@klass.lu.se

ISBN (vol.) 978-91-519-6382-2

ISBN (set) 978-91-519-6357-0

Σελιδοποίηση - τυπογραφική φροντίδα:
Jorge Lemus Pérez (lemus777@gmail.com)

Copyright © 2020:

Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών (ΕΕΝΣ)

European Society of Modern Greek Studies

www.eens.org

ΣΤ' Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών
Λουντ, 4-7 Οκτωβρίου 2018

Π ρ α κ τ ι κ ά

*Ο ελληνικός κόσμος σε περιόδους κρίσης
και ανάκαμψης, 1204-2018*

Τόμος Α'-Ε'

Ε π ι μ έ λ ε ι α
Βασίλειος Σαμπατακάκης

Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών
Αθήνα 2020

6th European Congress of Modern Greek Studies,
Lund, 4-7 October 2018

P r o c e e d i n g s

*The Greek World in Periods of Crisis
and Recovery, 1204-2018*

5 Vols.

Edited by
Vassilios Sabatakakis

European Society of Modern Greek Studies
Athens 2020

Στ' Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών
της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών (EENS)
Λουντ, 4-7 Οκτωβρίου 2018

*Ο ελληνικός κόσμος σε περιόδους κρίσης και ανάκαμψης,
1204-2018*

Το Συνέδριο διοργανώθηκε
από την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών
σε συνεργασία
με το Πανεπιστήμιο της Λουντ - Σουηδία

Με την υποστήριξη:
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού της Ελλάδας
Riksbankens Jubileumsfond
Elisabeth Rausings Minnesfond

With the support of:
Hellenic Ministry of Culture and Sports
Riksbankens Jubileumsfond
Elisabeth Rausings Minnesfond

Οργανωτική επιτροπή
του ΣΤ' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών

Πρόεδρος:

Βασίλειος Σαμπατακάκης

Συντονίστρια:

Βασιλική Σιμάκη

Μέλη:

Μαριάννα Σμαραγδή

Trine Stauning Willert

Λαμπρινή Κόκκαλη

Αλεξάνδρα Φιωτάκη

Επιστημονική επιτροπή
του ΣΤ' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών

Πρόεδρος και συντονιστής:

Κωνσταντίνος Α. Δημάδης (Freie Universität Berlin)
Βασιλική Σιμάκη, Coordinator, Lund University
Mario Vitti, Honorary Chair, Viterbo University

Μέλη:

Χριστόφορος Χαραλαμπάκης, Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών
Ilia Χατζηπαναγιώτη-Sangmeister, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Ευάνθης Χατζηβασιλείου, Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών
Τιτίκα Δημητρούλια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Tudor Dinu, University of Bucharest
Fatima Eloeva, University of Vilnius
David Holton, University of Cambridge
Ζωή Γαβριηλίδου, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Vrasidas Karalis, University of Sydney
Γεώργιος Δ. Κοντογιώργης, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
Χριστίνα Κουλούρη, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
Marilisa Mitsou Ludwig-Maximilians-Universität München
Moschos Morfakidis, University of Granada, Centre of Byzantine, Modern Greek and Cypriot Studies
Αναστασία Παπαδία-Λάλα, Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών
Lydia Papadimitriou, Liverpool John Moores University
Miltos Pechlivanos, Freie Universität Berlin
Μιχάλης Πιερής, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Stoyna Poromanska, Sofia University
Walter Puchner, Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών
Θεοδόσης Πυλαρινός, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
Ilze Rumniece, University of Latvia
Alkisti Sofou, Paris-Sorbonne University
Maria Stasinopoulou, University of Vienna
Άννα Ταμπάκη, Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών
Dimitris Tziouvas, University of Birmingham
Gonda van Steen, University of Florida
Μανόλης Βαρβούνης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Sophia Vasilaki, Inalco Paris
Anna Zimbone, University of Catania

**Το πρόγραμμα του Συνεδρίου
είναι αναρτημένο στον ιστότοπο της ΕΕΝΣ
www.eens.org**

Διοικητικό Συμβούλιο της EENS (2014-2018)

Konstantinos A. Dimadis, Γερμανία (Πρόεδρος)

Vassilios Sabatakakis, Σουηδία (Αντιπρόεδρος)

Tudor Dinu, Ρουμανία (Γραμματέας)

Alceste Sofou, Γαλλία (Ταμίας)

Moschos Morfakidis-Filactós, Ισπανία (Μέλος)

Αναπληρωματικά μέλη

Anastasia Danaé Lazaridis, Ελβετία

Ana Chikovani, Γεωργία

Tatiana Markaki, Ολλανδία

Διοικητικό Συμβούλιο της EENS (2018-)

Vassilios Sabatakakis, Σουηδία (Πρόεδρος)

Alceste Sofou, Γαλλία (Αντιπρόεδρος)

Tudor Dinu, Ρουμανία (Γραμματέας)

Vojkan Stojicic, Σερβία (Ταμίας)

Maria A. Stassinopoulou, Αυστρία (Μέλος)

Αναπληρωματικά μέλη

Ulrich Moennig, Γερμανία

Tatiana Markaki, Ολλανδία

Πρόλογος

Η ψηφιακή έκδοση των πρακτικών του 6^{ου} Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών (2018) είναι αποτέλεσμα της αγωγής συνεργασίας, μεταξύ της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών (EENS) και του Τμήματος Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Lund, της Σουηδίας, το οποίο ιδρύθηκε το 1957 και αποτέλεσε την πρώτη εστία νεοελληνικών σπουδών στον σκανδιναβικό βορρά.

Το 6^ο Συνέδριο της EENS, που έλαβε χώρα από τις 4 ως τις 7 Οκτωβρίου 2018, αποτελεί τη συνέχεια μιας σειράς επιτυχών συνεδρίων, που πραγματοποιήθηκαν στο Βερολίνο (1998), την Κρήτη (2002), το Βουκουρέστι (2006), τη Γρανάδα (2010) και τη Θεσσαλονίκη (2014), και που συνέβαλαν αποφασιστικά στην προώθηση της έρευνας των νεοελληνικών σπουδών στον ευρωπαϊκό χώρο, αλλά και στην Ελλάδα, χάρη στη μεγάλη ανταπόκριση των νεοελληνιστών από όλες τις ευρωπαϊκές χώρες με εισηγήσεις και ανακοινώσεις υψηλού επιστημονικού επιπέδου.

Στην περίπτωση της Lund, ο θεματικός άξονας του συνεδρίου, που αντικατοπτρίζεται στον τίτλο του «Ο ελληνικός κόσμος σε περιόδους κρίσης και ανάκαμψης, 1204-2018», καλύφτηκε με 215 επιλεγμένες ανακοινώσεις, που πραγματεύτηκαν θέματα για την ελληνική γλώσσα και λογοτεχνία, την ελληνική ιστορία, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το θέατρο και τον κινηματογράφο, τις τέχνες και τον περιηγητισμό.

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της EENS, θέλω να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στα μέλη της επιστημονικής επιτροπής για το έργο τους στην αξιολόγηση των εργασιών, μέσω της πλατφόρμας EasyChair, η οποία χρησιμοποιήθηκε για την υποβολή των περιλήψεων και τη συνολική διαχείρισή τους. Ιδιαίτερα σημαντική υπήρξε η συμβολή των ομότιμων καθηγητών, Θεοδόση Πυλαρινού και Χριστόφορου Χαραλαμπίκη, και της καθηγήτριας, Ζωής Γαβριηλίδου, σε θέματα που άπτονται των εισηγήσεων του συνεδρίου.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στο γεγονός ότι χορηγήθηκαν 30 υποτροφίες, των 300 ευρώ έκαστη, σε νέους ερευνητές, οι οποίοι υπέβαλαν την αίτησή τους μετά την έγκριση της συμμετοχής τους, η οποία πραγματοποιήθηκε με βάση τις εκτεταμένες περιλήψεις και το βιογραφικό τους. Η δύσκολη περίοδος, την οποία διέρχονται οι νεοελληνικές σπουδές στην Ευρώπη, καθιστά επιτακτική την ανάγκη στήριξης των νέων ερευνητών, ώστε να τους δίνεται η ευκαιρία να συμμετέχουν στα συνέδρια της EENS, που κάθε τετραετία αποτελούν έναν σημαντικό χώρο για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων των εργασιών τους.

Η ψηφιακή έκδοση των πρακτικών του *δου Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών* περιλαμβάνεται σε πέντε τόμους που, όπως και τα πρακτικά των προηγούμενων συνεδρίων της EENS, προσφέρονται σε ελεύθερη πρόσβαση στην ιστοσελίδα της.

Αξίζει να επισημανθεί ότι το συνέδριο είχε την ηθική και οικονομική στήριξη του Πανεπιστημίου της Λουντ, των δύο μεγάλων Σουηδικών Ιδρυμάτων Ερευνών, Riksbankens Jubileumsfond και Elisabeth Rausings Minnesfond, της Διεύθυνσης Γραμμάτων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού της Ελλάδας και της Προϊσταμένης του, κυρίας Αθανασίας Παπαθανασίου, και την πολύτιμη συνεργασία της Lund Convention Bureau για την επίλυση των πρακτικών προβλημάτων. Χάρη στην εξαιρετική πολύπλευρη συμβολή τους, η διοργάνωση του συνεδρίου κατόρθωσε να ανταπεξέλθει με επιτυχία στις πολλαπλές απαιτήσεις ενός συνεδρίου με παρόμοια χαρακτηριστικά.

Ιδιαίτερα σημαντική για την επιτυχία του συνεδρίου υπήρξε η συμβολή της ερευνήτριας γλωσσολογίας του πανεπιστημίου της Lund, κας Βασιλικής Σημάκη, η οποία συντόνισε τόσο την Επιστημονική όσο και την Οργανωτική Επιτροπή του· της υποψήφιας διδάκτορος, κας Αλεξάνδρας Φιωτάκη, η οποία διαχειρίστηκε την ιστοσελίδα του συνεδρίου και από τον Οκτώβριο του 2018 διαχειρίζεται και τον ιστότοπο της EENS· της μεταπτυχιακής μας φοιτήτριας, κας Λαμπρινής Κόκκαλη που, μαζί με το τεχνικό προσωπικό του πανεπιστημίου, βοήθησε σε θέματα ηλεκτρονικών παρουσιάσεων των συναδέλφων Μαριάννας Σμαραγδή και Αργυρούς

Μαρκάκη, οι οποίες συνέβαλαν τα μέγιστα για την εύρυθμη οργάνωση της γραμματείας του συνεδρίου· των φοιτητών του προγράμματος Erasmus Δημήτρη Λιθοξόου και Κωνσταντίνου Βλάμη, που επιμελήθηκαν την έκθεση βιβλίων των συνέδρων· των μεταπτυχιακών φοιτητριών Τίνας Ρόζου και Linn Mårtensson, οι οποίες βοήθησαν στη γραμματεία και, τέλος, του υπεύθυνου της πληροφορικής του Κέντρου Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών της Γρανάδας, Jorge Lemus Pérez, για την έκδοση της ηλεκτρονικής μορφής των πρακτικών.

Η εμπειρία του συνεδρίου, μας έδειξε ότι η EENS έχει τη δυνατότητα, και επιβάλλεται, να προωθήσει μια πιο ενεργή συνεργασία με τα προγράμματα/τμήματα/έδρες Νεοελληνικών Σπουδών, τόσο στο διδακτικό όσο και στο ερευνητικό πεδίο. Ιδιαίτερα σημαντική μπορεί να είναι η συμβολή του ιστοτόπου της στη διαρκή ενημέρωση των νεοελληνιστών για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, τη νεοελληνική θεματογραφία, τα ερευνητικά προγράμματα, που βρίσκονται σε εξέλιξη ή πρόκειται να ανακοινωθούν, τις διδακτικές πρακτικές στα τμήματα νεοελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας, τις εκδόσεις που σχετίζονται με την Ελλάδα κ.ά.. Εξ ίσου σημαντική μπορεί να είναι επίσης η συμβολή της στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των νεοελληνιστών σε θέματα ερευνητικά, διδακτικά, ακόμα και διοικητικά, όταν και όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, γεγονός που αποτελεί έναν από τους πρωταρχικούς στόχους του Δ.Σ. της EENS και για το οποίο διαρκώς θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια.

Λουντ, 10 Ιουλίου 2020

Βασίλειος Σαμπατακάκης
Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της EENS

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΜΩΝ Α΄, Β΄, Γ΄, Δ΄, Ε΄

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ Α΄ ΤΟΜΟΥ

Πρόλογος (Β. Σαμπατακάκης)	21
----------------------------------	----

1. Η κρίση της ελληνικής λογοτεχνίας και η ελληνική λογοτεχνία σε κρίση

1.1. Αναπαραστάσεις της σύγχρονης κρίσης

Ana Chikovani: The representation of immigrants in Dimitris Nollas' literary works	29
Διαμάντη Αναγνωστοπούλου: Αναπαραστάσεις της κρίσης σε σύγχρονα ελληνικά μυθιστορήματα	45
Αλεξάνδρα Γερακίνη: Πεδία πάλης με φόντο την Ευρώπη της κρίσης στο <i>Αεροπλάστ</i> της Άντζελας Δημητρακάκη	61
Maila García-Amorós: Η λογοτεχνία της κρίσης: η περίπτωση του Χρήστου Οικονόμου	79
Μαρίτα Παπαρούση: Το σύγχρονο αστυνομικό μυθιστόρημα και η ιδεολογία της βίας και της εγκληματικότητας	91
Βαρβάρα Χατζή: Το είδος του μικροδιηγήματος ως μέσο αναπαράστασης επίλεκτων κρίσεων· το παράδειγμα της συλλογής του Γ. Ιωάννου <i>Για ένα φιλότιμο</i>	111

1.2. Έμφυλες προσεγγίσεις

Δήμητρα Γιανναρά: Η μελέτη της γυναίκειας γραφής σε στιγμές τόλμης και αναδίπλωσης μέσα από το έργο της Αλεξάνδρας Παπαδοπούλου	127
Βασίλης Βασιλειάδης: Οι ομόκεντροι κύκλοι της Π. Σ. Δέλτα: από τις ημερολογιακές καταγραφές στη μυθιστορηματική σύνθεση <i>Ρωμιοπούλες</i> (1926-1939)	147

Βιβή Θεοδοσάτου: «Στις αυτοκρατορίες και στους έρωτες η παρακμή διαρκεί πολύ περισσότερο από την ακμή» μια ερμηνευτική προσέγγιση του μυθιστορήματος <i>Η Συβαρίτισσα</i> της Λιλής Ζωγράφου	161
---	-----

1.3. Μεσοπολεμικές και μεταπολεμικές απεικονίσεις της κρίσης

Αγγέλα Καστρινάκη: Η κρίση του κοινοβουλευτισμού στην ελληνική λογοτεχνία του μεσοπολέμου	181
Αγγελική Λούδη: <i>Η κυρία με το άσπρο άλογο</i> (1922) του Διονυσίου Κόκκινου και ο κύκλος των Προ-Ραφαηλιτών: εκλεκτικές συγγένειες της αισθητικής της κρίσης στον ελληνικό μεσοπόλεμο	207
Τάσος Μιχαηλίδης: Το ελληνικό τοπίο ως φορέας ιδεολογικών σημάνσεων στην πεζογραφία του Γ. Θεοδοκά και στη ζωγραφική του μεσοπολέμου	227

1.4. Κρίση και γραφή

Άννα Κατσιγιάννη: <i>Με ραϊσμένα μας τα κρύσταλλα του νου μας...</i> : από 'Το τζαζ του Ευρίπου' σε μια τζαζ εποχή. Εκφάνσεις της κρίσης στο ποιητικό έργο του Γιάννη Σκαρίμπα	259
Athanassios V. Galanakis: «Ας ξαναγίνει το βιβλίο: γραφή για τον συγγραφέα και ανάγνωση για τον αναγνώστη»: Vyrton Leondaris as a critic of poetry's mass production	279
Jacques Bouchard: Ο Νικόλαος Μαυροκορδάτος κριτικός της λογοτεχνίας	291
Jacques Bouyer: Μάριος Χάκκας, ένας «μεταιχμιακός διηγηματογράφος» στη μακρά δεκαετία του '60	303
Μιχαήλ Πασχάλης: Ο Κάλβος και το Μεσολόγγι. Η ποίηση υπό πολιορκίαν και η φιλολογία σε κρίση	321

1.5. Συγκριτολογικές προοπτικές

- Fotiny Christakoudy-Konstantinidou:** Crisis and Humanism: the messages of Modern Greek poetry (a comparative study of the work of Efstathia Tsiganou (Greece) and Tomas Tranströmer (Sweden)) 335
- Μαίρη Ρούσσου:** Ο λυρισμός σε μικρόψυχους καιρούς: η παρουσία του Χέλντερλιν στη *Λέσχη* του Σ. Τσίρκα 349
- Μαρία Νικολοπούλου:** Η λογοτεχνία ως Κασσάνδρα: οι ρίζες της κρίσης στα χρόνια της ευημερίας και σε προηγούμενες κρίσεις 363

1.6. Εντάσεις στον ύστερο βυζαντινό και μεταβυζαντινό κόσμο

- Ιωάννης Κιορίδης-Πηνελόπη Τζιώκα:** Η επικοινωνία με το θείο στο βυζαντινό επικό ποίημα του *Διγενή Ακρίτη* (χειρόγραφο Εσκοριάλ) 395
- Ulrich Moennig (Hamburg):** Η *Διήγησις των τετράποδων ζώων*. Αφήγημα εμφυλίου πολέμου; 411
- Ολυμπία Βρακοπούλου:** Ανιχνεύοντας στοιχεία κρίσης στις οραματικές αφηγήσεις της πρώιμης νεοελληνικής γραμματείας (16ος-18ος αιώνας) 427

1.7. Προσεγγίσεις στην Κρητική Αναγέννηση

- Άντρια Κολοκάση:** Η τελευταία μονομαχία Αρίστου-Κριτίδη στον *Ερωτόκριτο* του Β. Κορνάρου. Οι ιστορικές της συνδηλώσεις 443
- Δημήτρης Κιτσούλης:** Ανατρεπτικοί μηχανισμοί της ποίησης του Στέφανου Σαχλίκη: διακειμενικότητα και λογοτεχνική εξέλιξη στην αυγή των νεότερων χρόνων 463
- Panagiota Vasilaki:** The crisis of exemplary manhood in *Erotokritos* 489

1.8. Η κρίση ως παρελθόν και παρόν στη νεοελληνική ποίηση

Δήμητρα Γιωτοπούλου: Η κρίση του αρχαιοελληνικού μύθου στην ποίηση του Μανόλη Πρατικάκη	501
Helena González-Vaquero: Myths in crisis: New Greek poetry between classical reception and contemporary pop culture	513
Όλγα Μπεζαντάκου: Κρίση και ανάκαμψη στον καιρό της αποικιοκρατίας: αρχαιολογικοί χώροι μνήμης στα κυπριακά ποιήματα του Γ. Σεφέρη	531

1.9 Συγγραφείς και πρόσωπα σε κρίση

Σοφία Κακούρη: Από την εγχώρια κρίση περί το 1893 στην κρίση των “φωνών”: οι λόγοι των ηρώων στο μυθιστόρημα <i>Ο κύριος Πρόεδρος</i> του Γεράσιμου Βώκου	551
Κατερίνα Κωστήου: Από τα <i>Τρία ελληνικά μονόπρακτα</i> (1978) στο <i>Ημερολόγιο της Αλοννήσου</i> (2009) του Θανάση Βαλτινού: από την «κρίση» της αφήγησης στην «κρίση» της γραφής;	569
Αλέξης Πολίτης: Η πρώτη μεγάλη κρίση της ελληνικής εθνικής συνείδησης. Τα «Κριμαϊκά» και η αντανάκλασή τους στη λογοτεχνία μας	587
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΜΩΝ Β΄, Γ΄, Δ΄, Ε΄	611

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ Β' ΤΟΜΟΥ

Πρόλογος (Β. Σαμπατακάκης)	21
----------------------------------	----

1. Η κρίση της ελληνικής λογοτεχνίας και η ελληνική λογοτεχνία σε κρίση

1.10. Γραφή, μνήμη, ιστορία

Μαρία Ακριτίδου: Η γενεαλόγηση της «κρίσης» και το άγχος του παρελθόντος: για την ποιητική της μη άφιξης στην <i>Αναχώρηση</i> του Νίκου Θέμελη	29
Δέσποινα Παπαστάθη: «Λόγια τρεκλίζοντα και σαλεμένη μνήμη...» Μνήμη και ιστορία στην ποίηση του Βύρωνα Λεοντάρη	49
Γιώργος Κωστακιώτης: Η κρίση στο έργο του Φώτη Κόντογλου. Ο Φώτης Κόντογλου σε κρίση	65
Νίκος Σγουρομάλλης: Η αφηγηματοποίηση της ιστορίας μέσω της μνήμης: το <i>Γκιακ</i> του Δημοσθένη Παπαμάρκου και τα <i>Διπλωμένα φτερά</i> του Γιάννη Ατζακά	79
Ζωή Γεωργιάδου: Η κοινότητα των ρωμιών και <i>Τα δράματα της Κωνσταντινουπόλεως</i> του Κωνσταντίνου Δ. Γουσσόπουλου: μια συλλογική συνείδηση σε κρίση;	97

1.11. Αναφορά στην Κρήτη

Cristiano Luciani: Η “αναγέννηση” ως μεταφορά της παρακμής στο έργο του Παντελή Πρεβελάκη	115
Νίκος Μαθιουδάκης - Παρασκευή Βασιλειάδη: <i>Ανήφορος:</i> ένα άγνωστο μυθιστόρημα του Νίκου Καζαντζάκη	125
Όλγα Μπομπρόβα: “Κρίσιμη καμπή της ιστορίας”: οι μεταφορές ως μέσο περιγραφής της ιστορίας στα κείμενα της σειράς <i>Ταξιδεύοντας</i> του Νίκου Καζαντζάκη	157

1.12. Χαρτογραφήσεις της κρίσης

- Μαρία Μοίρα, Δημήτριος Μακρής:** Λογοτεχνικές χαρτογραφήσεις της Αθήνας στα χρόνια της κρίσης η πολιτεία των δρόμων: τόποι, κτίρια, συμβολικοί δημόσιοι χώροι, διαδρομές 171
- Νατάσα Μυλωνάκου:** Η κρίση της ειδολογικής ταυτότητας στο έργο του Αχιλλέα Κυριακίδη: η περίπτωση της συλλογής *Τεχνητές αναπνοές* 191

1.13. Κρίση και μεταδικτατορική πεζογραφία

- Άννα Αφεντουλίδου:** Το λογοτεχνικό κοσμοείδωλο της κρίσης στους μεταδικτατορικούς συγγραφείς 207
- Αυγή Λίλλη:** Μιλώντας για την κρίση πριν από την κρίση: πολιτική οξυδέρκεια και «προφητική» γραφή στον κριτικό και μυθιστοριογραφικό λόγο του Αλέξανδρου Κοτζιά και του Αντρέα Φραγκιά 217
- Έφη Χ. Πέτκου:** Α. Αλεξάνδρου, *Το Κιβώτιο*: η κρίση της λογοτεχνικής αφήγησης και ο αγώνας της μνήμης 243
- Νάντια Φραγκούλη:** Η ποιητική της θεαματοποίησης στη νεοελληνική πεζογραφία του τέλους του εικοστού αιώνα και η (διφυής) κρίση της νεοελληνικής πεζογραφίας 263

1.14. Πολιτική και λογοτεχνία

- Anastasia Tantarouda Papaspyrou:** The cultural politics of the Greek left in times of crises: the case of Themos Kornaros' narratives (1929-1957) 283
- Χριστίνα Δράκου:** «Οι λέξεις μικραίνουν, γίνονται βαριές σαν πέτρες»: χούντα και αντικομμφορμισμός στην «Κασσάνδρα και ο λύκος» (1976) της Μ. Καραπάνου 299
- Θεόφιλος Κολιός:** Κρίσεις για το ξεπέραςμα μιας κρίσης: η περίπτωση του Νικόλα Κάλας 321
- Μαρία Αθανασοπούλου:** Η λογοτεχνία της κρίσης και η κρίση της λογοτεχνίας στην *Νυχτερίδα* (1965) του Στρατή Τσίρκα. 333

1.15. Εκδοτική παραγωγή και κρίση

Αναστασία Τσαπανίδου - Θανάσης Β. Κούγκουλος: Αχαρτογράφητα στοιχεία της ελληνικής πεζογραφίας του 19ου αιώνα. οι αυτοτελείς εκδόσεις της Κωνσταντινούπολης κατά την κρίσιμη εικοσαετία 1880-1900	355
Εύα Γανίδου: Αναψηλαφώντας την κρίση του βιβλίου στον μεσοπόλεμο: πρόσθετες όψεις και στοιχεία του ζητήματος στη δεκαετία του '30	379
Σωκράτης Νιάρος: Η ρητορική της εκδοτικής κρίσης: στοιχεία για την απαρχή της σωματειακής οργάνωσης των λογοτεχνών στην Ελλάδα	395
Χρύσα Θεολόγου: Περίοδοι κρίσης του λογοτεχνικού βιβλίου στην Ελλάδα (1927-1967). η αποτύπωσή τους μέσα από τον ημερήσιο και περιοδικό τύπο	419

1.16. Σύγχρονη νεοελληνική ποίηση. Κρίση και κρίσεις

Ελένη Τσαντίλη: Έλληνες ποιητές και βιοποριστική. Ο ρόλος του συγγραφέα και τα είδη του λόγου στην εποχή της κρίσης	435
Ketevan Tsintsadze: A new philosophy of poetry between national depressions and the personal crises of poets	447
Νικηφόρος Κοντομίχης-Αφεντουλίδης: Υπάρχει λογοτεχνική «γενιά της κρίσης»; Η περίπτωση της πεζογραφίας: σκέψεις μέσα από τέσσερα παραδείγματα	455
Νίκος Φαλαγκάς: Η τυφλότητα ως αφηγηματική προσθήκη στο νεοελληνικό διήγημα	463
Σάββας Καράμπελας: Η κρίση στην ελληνική ποίηση ως προβολή της κριτικής: συγχρονισμός και επισφάλειες	481

1.17. Μιλώντας για την κρίση σε παιδιά και νέους

Δημήτρης Πολίτης: Όταν η μυθοπλασία αφηγείται και οι αναγνώστες βιώνουν την κρίση: σύγχρονα ελληνικά μυθιστορήματα για εφήβους	505
---	-----

Κανατσούλη Μένη: Εφηβικό μυθιστόρημα στην Ελλάδα του 21ου αιώνα: από την κρίση ταυτότητας φύλου στην κρίση ταυτότητας	525
Παπαντωνάκης Γεώργιος - Παπαδημητρίου Δήμητρα: Η δυστοπία στη μυθοπλασία του Βασίλη Παπαθεοδώρου ως έκφραση κοινωνικής και ανθρωπιστικής κρίσης	537
Γιάννης Σ. Παπαδάτος - Δέσποινα Κώτη: Η παιδική ηλικία σε περιόδους κοινωνικών κρίσεων εξαιτίας πολεμικών συρράξεων στο μυθιστόρημα για παιδιά	557
<i>1.18. Η ελληνική λογοτεχνία εκτός συνόρων</i>	
Cui Wenjun: Η μετάφραση της νεοελληνικής λογοτεχνίας στην Κίνα: η ιστορική αναδρομή και η προοπτική στην περίοδο κρίσης	577
Κωνσταντίνος Γ. Κασίνης: Η μεταφρασμένη στα ελληνικά σκανδιναβική λογοτεχνία ως στοιχείο του καταλύτη προς τον ρεαλισμό	587
Θεοδόσης Πυλαρινός: Αντώνης Μυστακίδης (Μεσεβρινός): ένας κήρυκας της αξίας της νεοελληνικής λογοτεχνίας και γλώσσας στη Σουηδία (ο δάσκαλος, ο μεταφραστής, ο εκδότης)	609
Βασίλης Λέτσιος: Ο Χαίλντερλιν των ελλήνων ποιητών-μεταφραστών στη διάρκεια της γερμανικής κατοχής	621
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΜΩΝ Α΄, Γ΄, Δ΄, Ε΄	635

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ Γ' ΤΟΜΟΥ

Πρόλογος (Β. Σαμπατακάκης)	21
----------------------------------	----

2. Η αποτύπωση των κρίσεων στην ελληνική γλώσσα

2.1. Γλωσσικά φαινόμενα που αντικατοπτρίζουν την κρίση

Αμαλία Νίππη: Κρίση στη γλώσσα ή η γλώσσα στην κρίση; Μια μελέτη για την ελληνική γλώσσα	29
Elizaveta Onufrieva: Συντακτικοί φρασεολογισμοί της νέας ελληνικής που δηλώνουν μεγάλο βαθμό μιας ιδιότητας	47
Ilze Rūmniece: Δείκτες κρίσεων στην ποιητική έκφραση: λακωνισμός	63
Μυρτώ Υφαντή: Ρατσισμός και κρίση: η επίδραση του κινήματος της πολιτικής ορθότητας στη σεξιστική χρήση της ελληνικής	73

2.2. Γλωσσικά ζητήματα και φαινόμενα

Alena Soloveva: Η Νεοελληνική ως αναλυτική γλώσσα. Κρίση ή φυσική εξέλιξη; Η υποτακτική και το απαρέμφατο στις μεταφράσεις από την ρωσική γλώσσα	87
Anastasios Mikalef: The language question in the Ionian state and the newspaper 'Πατρίς' (1849-1851)	95
Tresorukova Irina: «Βρήκε ο γύφτος τη γενιά του...» ή τα εθνωνύμια στη νέα ελληνική γλώσσα: σύγχρονη κατάσταση	115

2.3. Διαλεκτολογικές και συγκριτικές προσεγγίσεις

- Ευανθία Παπαευθυμίου:** Η πρόσφατη ανάκαμψη της ελληνικής γλώσσας στη Ρουμανία και η σχέση της με την οικονομική κρίση στην Ελλάδα (2008-2018) 131
- Κυριάκος Ιωάννου:** Το κυπριακό ιδίωμα στην ποίηση του Βασίλη Μιχαηλίδη: από την αμφισβήτηση προς την καταξίωση 149

2.4. Ανάλυση λόγου

- Εμίλ Θεοδωρόπουλος, Νικολέττα Τσιτσανούδη-Μαλλίδη:** Η στάση υψηλής απατηλής οικειότητας στον σύγχρονο δημοσιογραφικό λόγο: η περίπτωση του ελληνικού δημοψηφίσματος της 5-7-2015 171
- Νικολέττα Τσιτσανούδη-Μαλλίδη, Ελένη Δερβένη:** Γλωσσική απεικόνιση της σύγχρονης προσφυγικής κρίσης στον δημοσιογραφικό λόγο: η περίπτωση αναπαράστασης του θανάτου τρίχρονου προσφυγόπουλου στα ελληνικά διαδικτυακά μέσα 187
- Νικολέττα Τσιτσανούδη-Μαλλίδη, Εμίλ Θεοδωρόπουλος:** Μεταφορικές απεικονίσεις της σύγχρονης ελληνικής οικονομικής κρίσης σε πολιτικά και δημοσιογραφικά κείμενα 207

2.5. Λεξικολογικές προσεγγίσεις

- Caterina Carpinato:** Bilingual dictionaries in Venice. Δίγλωσσα λεξικά στη Βενετία (1527-2013) 231
- Ξένια Κλίμοβα:** Το λεξιλόγιο της ελληνικής μυθολογίας των Δαρνακοχωρίων από εθνογλωσσολογική οπτική 251
- Σωκράτης Δ. Μπαλτζής:** Υπολογιστικά λεξικά της νεοελληνικής. Το μέσο για τη συνέχεια της γλώσσας στη σύγχρονη παγκοσμιοποιημένη ηλεκτρονική εποχή 261

2.6. Σύγχρονα γλωσσικά ζητήματα

Ioanna Tsourma: Variations in mouthing occurrence in Greek Sign Language (GSL); the case of register and grammatical class	289
Irina Strikova, Boris Vounchev: Ο λόγος για την ελληνική κρίση από τη θέση εξουσίας και από τη θέση αντιπολίτευσης	315
Marianna Georgouli: Drawing boundaries between the self and the other(s) within the Greek 'double crisis' Yannis Tsirbas' <i>Victoria does not exist</i> as a case study	339

2.7. Η διδασκαλία της νέας ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης ξένης κατά την κρίση

Ανκα Ρατζενοβιτς, Ντίνα Ντιμίτροβιτς, Ντράγκανα Τκάλατς: Ανθρωπιστικές σπουδές σε κρίση: η πορεία και η θέση της μετάφρασης στην εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας	355
Jingjing Hu: Η επίδραση της γλώσσας των ΜΜΕ στη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας	379

3. Θέματα νεοελληνικών σπουδών

David Holton: Γιατί χρειάζεται μια γραμματική της μεσαιωνικής και πρώιμης νέας ελληνικής;	395
Ekkehard Borntträger: The Greek crisis as seen by Lithuanian and Romanian media - a preliminary overview	405
Φατίμα Ελόεβα: Ο άλλος εαυτός στο έργο των Γιώργου Ιωάννου και Ισμαήλ Κανταρέ. Η αναζήτηση ταυτότητας στα Βαλκάνια – συμφιλίωση ή σύγκρουση;	425
Tudor Dinu: Σηματοδοτεί η εγκατάσταση του φαναριώτικου καθεστώτος μια κρίση στη θρησκευτική τέχνη των ρουμανικών χωρών; Η περίπτωση του Βουκουρεστίου	441
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΜΩΝ Α', Β', Δ', Ε'	487

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ Δ' ΤΟΜΟΥ

Πρόλογος (Β. Σαμπατακάκης)	21
----------------------------------	----

4. Κρίση και ανάκαμψη στην ελληνική ιστορία και ιστοριογραφία

4.1. 13ος-17ος αιώνας

Encarnació Motos Guirao: Δύο παράλληλες πορείες τον 15ο αιώνα: Κωνσταντινούπολη και Γρανάδα	29
Γεωργία Τρίμπου: Ο πρώτος εμφύλιος πόλεμος του 14ου αι. (1321-1328): αλληλοσυμπληρώσεις και αλληλοσυγκρούσεις στο έργο των Νικηφόρου Γρηγορά και Ιωάννη Καντακουζηνού	41
† Maka Kamushadze: Η κρητική επανάσταση και η απήχησή της στο γεωργιανό κοινό και στον έντυπο τύπο	59
Βασιλική Χ. Τζώγα: Το ιστοριογραφικό εγχείρημα του αυτοεξόριστου στη Γενεύη Ιάκωβου Ρίζου Νερουλού μέσα από επιστολή του προς τον Ιωάννη Καρατζά στην Πίζα	67

4.2. Από τον μεσοπόλεμο στον ψυχρό πόλεμο

Λάμπρος Φλιτούρης: Κρίση στη χώρα των θεών: η πολιτική κρίση της δεκαετίας του 1960 και η γαλλική διπλωματία	95
Σαμπατακάκη Μαρία: Η χρήση του ιστορικού παρελθόντος σε συνθήκες κρίσης: η περίπτωση του μεσοπολεμικού τουριστικού μοντέλου που εφάρμοσαν οι Ιταλοί στο νησί της Ρόδου, 1923-1938	113
Rigas Raftopoulos: The reaction of the communist party of Italy to the colonel's dictatorship in Greece (1967-1974)	121

4.3. Σύγχρονες ιστορικές αναζητήσεις

Γιάννης Δημητρακάκης: Η ιδέα της κρίσης του αστικού πολιτισμού στη σκέψη του Κ. Θ. Δημαρά στον μεσοπόλεμο	135
Γιώργος Κοντογιώργης: Η μετάβαση από το έθνος κοσμοσύστημα στο έθνος κράτος. ο ελληνικός κόσμος αντιμέτωπος με τη “νεωτερικότητα”	155
Μαρία Καλογεράκη: Το μεταπολεμικό Ηράκλειο Κρήτης: κρίση και ανάκαμψη στην πόλη κατά την περίοδο ανάρρωσής της από τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο	169
Νίκος Παπαναστασίου: Λαϊκισμός και αντιλαϊκισμός στην Ελλάδα της κρίσης. Μία σύντομη επισκόπηση	183
Ντόρα Δημ. Νιάφα: Η Ελλάδα σε οικονομική κρίση και οι επιπτώσεις της στην εκπαίδευση	197

4.4. Απόρροιες κρίσεων των αρχών του 20ού αιώνα

Αναστασία Χατζηγιαννίδη: « <i>Czarna kartka greckiej historii</i> . Η μαύρη σελίδα της ελληνικής ιστορίας». Τα πρώτα γεγονότα του εθνικού διχασμού στο πολιτικό ημερολόγιο του Ζίγκμουντ Μινέϊκο	211
Δημήτρης Χαριτόπουλος: Αριστερά και ελληνική αρχαιότητα στον μεσοπόλεμο: η εισαγωγή του Δημήτρη Γληνού στον <i>Σοφιστή</i> του Πλάτωνα	223
Γεώργιος - Κωνσταντίνος Κ. Πήλιουρας: Το ζήτημα των πολιτικών εξορίστων της Κορσικής στον αθηναϊκό τύπο	245
Julien Calvié: D'une crise à l'autre : essai d'interprétation de la “ <i>crise grecque</i> ” actuelle à travers l'ouvrage de Charles Dugas <i>Les étapes de la crise grecque, 1915-1918</i>	261
Μανόλης Γ. Βαρβούνης - Νάντια Μαχά-Μπιζούμη: Η κρίση της Μικρασιατικής Καταστροφής (1922) και η επίδρασή της στην αλλαγή της γυναικείας ενδυμασίας στη Σάμο	271
Μιχάλης Παλάγκας: Οι ελληνογιουγκοσλαβικές σχέσεις μέσα από το πρίσμα του κυπριακού και της κρίσης στις σχέσεις Ελλάδας - Δύσης (1955 - 1965)	287

4.5. Ορθοδοξία και κρίσεις

Δημήτριος Κ. Αγορίτσας: Γεράσιμος Ράσκας: ο πολυκύμαντος βίος ενός λόγιου ιεράρχη κατά το κρίσιμο δεύτερο μισό του 18ου αιώνα	307
Αλέξανδρος Σακελλαρίου: Ο δημόσιος λόγος της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ελλάδας: η κρίση και το ορθόδοξο Habitus	333
Ελεονώρα Ναξίδου: Ο ορθόδοξος κόσμος των Βαλκανίων σε 'κρίση': η ανάδυση των εθνικών κοινοτήτων και η ιδέα της βαλκανικής συνεργασίας	355
Μαρία Αθ. Χουλιάρα: Κρίση πνευματική, κρίση θρησκευτική-πολιτική στον ελληνικό κόσμο τον 18ο αιώνα. Η παρέμβαση του Ευγένιου Βούλγαρη	379

5. Ταξιδιώτες και περιηγητές σε κρίσιμες περιόδους

Ραβίνα Ξιρονά: Ο ελλαδικός κόσμος στην εποχή της θρησκευτικής μεταρρύθμισης στην Ευρώπη οι τσέχοι ταξιδιώτες για την Ανατολική Μεσόγειο του 15ου και 16ου αιώνα	401
Μόσχος Μορφακίδης-Φυλακτός: Η θεώρηση της Ανατολικής Μεσογείου και του ελληνικού χώρου στην Ισπανία των Αψβούργων τον 16ο αιώνα: ταξιδιωτικά κείμενα	415
Dragomira Valtcheva: Περιηγητές, μισιονάριοι και ένας βούλγαρος έμπορος στη Σμύρνη κατά την κρίσιμη δεκαετία του 1820	435
Βασίλειος Σαμπατακάκης: Σουηδοί περιηγητές στον ελλαδικό χώρο κατά τον 18ο αιώνα και το προς δημοσίευση ανέκδοτο ημερολόγιο του Σουηδού πάστορα Α. F. Sturtzenbecker του 1784	451
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΜΩΝ Α΄, Β΄, Γ΄, Ε΄	467

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ Ε΄ ΤΟΜΟΥ

Πρόλογος (Β. Σαμπατακάκης)	21
----------------------------------	----

6. Κρίση και ανάκαμψη στο θέατρο και στον κινηματογράφο

6.1. Σύγχρονο θέατρο και κινηματογράφος

Άννα Πούπου: Η ελληνική εκδοχή του φιλμ νουάρ. Σκοτεινές αφηγήσεις και πολιτικές αλληγορίες σε περιόδους κρίσης	29
Κατερίνα Καρρά: «Πλάθοντας έναν ρόλο»: δραματικές σχολές και θεατρική εκπαίδευση στην Αθήνα της κατοχής	53
Maria Caracausi: Ίχνη από θεατρικά έργα του Νίκου Γκάτσου: “Η εποχή των δολοφόνων”	77
Vasiliki Petsa: Probing national anxieties: Greek cinematic explorations across the border	103
Ζωή Βερβεροπούλου: Μιλώντας για το θέατρο και την κρίση: ο εξωσκηνικός δημόσιος λόγος των δημιουργών	125
Ελένη Δουνδουλάκη: Η Εθνική Λυρική Σκηνή κατά τη δεκαετία 1950 -1960: μια ιστορία κρίσης και ανάκαμψης	147
Ιωάννα Μενδρινού - Μαρία Δημάκη Ζώρα: Το «ανεπίλυτο τραύμα». Όψεις της εμφύλιας και μετεμφυλιακής κρίσης στη μεταπολεμική και σύγχρονη ελληνική δραματουργία	161
Kyriaki Petrakou: From poetic drama to the poetry of the social fringe: the turning point of modern Greek theatre in the middle of the 20th century	191

6.2. Προσεγγίσεις στη δραματουργία του 21ου αιώνα

Μαίρη Γ. Μπαϊρακτάρη: Η θεατρική μετάφραση εν μέσω οικονομικής κρίσης: παραδείγματα από τη γαλλόφωνη μεταφρασμένη δραματουργία στην ελληνική σκηνή (2010-2018)	213
---	-----

Michaela Antoniou: Performing for the people in times of crisis. The collective creation <i>Interview</i> by the Emeis – Collective Cultural Group	237
Βάλτερ Πούχνερ: Εκδοχές της κρίσης στη νεοελληνική δραματουργία	251

6.3. Ιστορική συγκυρία και θέατρο

Γεώργιος Κράϊας: Η από ιδρύσεως του ελληνικού κράτους αναβίωση του αρχαίου δράματος σε περιόδους κρίσης και ανάκαμψης: παραστάσεις-σταθμός υπό το πρίσμα της ιστορικής συγκυρίας	269
Διονύσης Αλεβίζος – Μαρία Σγουρίδου: Στρατόπεδο εκ των έσω: Καμπανέλλης-Λέβι-Βιζέλ-Μασσίνι	287
Θόδωρος Γραμματάς: «Και ξανά προς τη δόξα τραβά...». Άμπωτις και παλίρροια στο θέατρο του μεσοπολέμου	305

6.4. Θεατρικές σπουδές και έρευνα σήμερα

Konstantina Georgiadi - Tania Neofytou - Vania Papanikolaou - Maria Sehopoulou: Theatre studies and research in the Greece of crisis and recovery: the ‘thisbe’ research project	321
Maria Sehopoulou - Tania Neofytou - Vania Papanikolaou - Konstantina Georgiadi: Greek or foreign Thespians? The role of the press in the evolvement of theatre acting (1860-1922)	335
Tania Neofytou - Vania Papanikolaou - Maria Sehopoulou - Konstantina Georgiadi: Actors’ biographies: historical source or literature?	345
Vania Papanikolaou - Maria Sehopoulou - Tania Neofytou - Konstantina Georgiadi: Theatrical deaths. The obituary as a source of biographical information	359

6.5. Παραστάσεις εκτός συνόρων

Αλεξία Αλτουβά: Ομηρικές εσπερίδες και απήχηση στον πνευματικό κόσμο της Ευρώπης στις παραμονές του Β΄ παγκοσμίου πολέμου (1937-1938)	373
--	-----

Dimitris Miguel Morfakidis Motos: Η ελληνική επανάσταση στο ισπανικό θέατρο του 19 ^{ου} αιώνα (1840-1849)	393
---	-----

6.6. Προσεγγίσεις στη δραματουργία του 21ου αιώνα

Μαρία Δημάκη-Ζώρα: Όψεις, αναπαραστάσεις, διαθλάσεις της οικονομικής κρίσης στη σύγχρονη ελληνική δραματουργία ..	421
Νικόλαος Ρουμπής: «Η χώρα σε κρίση» μέσα από την πένα σύγχρονων ελλήνων θεατρικών συγγραφέων: τα παραδείγματα των Α. Φλουράκη, Α. Αζά - Π. Τσινικόρη	437
Στέλλα Κουλάνδρου: Ο οίκος των Ατρείδων στη νεοελληνική δραματουργία, σε περιόδους κρίσης και ανάκαμψης	449

7. Χαρτογράφηση κρίσεων στις τέχνες

Εύη Παπαδοπούλου: Το πολιτισμικό τραύμα του εμφυλίου πολέμου και η ανασυγκρότηση του παρελθόντος: φωτογραφία και αρχειακές πρακτικές στη σύγχρονη ελληνική τέχνη	473
Βασιλική Σαρακατσιάνου: Τέχνη και κρίσεις στην Ελλάδα τον 20 ^ό αιώνα. Η περίπτωση του ζωγράφου Γιάννη Μαλτέζου ..	489

8. Κρίση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και κοινωνικής δικτύωσης

Αχιλλέας Καραδημητρίου: Η ελληνική δημοσιογραφία σε πολλαπλή κρίση: η οπτική των δημοσιογράφων	515
Αφροδίτη Νικολαΐδου: Βίντεο, ντοκιμαντέρ και ψηφιακή δημοσιογραφία στην Ελλάδα της κρίσης: πλαίσιο, θεματολογία, φόρμα	543
Aikaterini-Maria Lakka - Angelos Papadopoulos: Intellectuals in crisis: an image and its transformations through mass media and social networks in 21st century Greece	561
Κωνσταντίνος Τσίβος: Η πρόσληψη της ελληνικής κρίσης από τα ΜΜΕ της Τσεχίας	579
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΜΩΝ Α΄, Β΄, Γ΄, Δ΄	599

